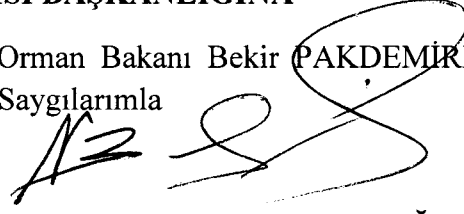

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla Sayın Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla

Ahmet Vehbi BAKIRLIOĞLU
Manisa Milletvekili

Üreticiler ve firmalar arasından ürünün ekimi, dikimi veya çiftçinin belirli bir ekiliş alanı ve üretimi gerçekleştirme sorumluluğu yüklemesine karşın, firmalarında elde edilecek ürünü belirli koşullarda almayı garanti ettiği anlaşılmaya dayalı üretim ve pazarlama modeli olarak ortaya çıkan sözleşmeli üretim yaygın olarak kullanılmaktadır.

Üreticiyi satış, sanayiciyi hammadde, tüketiciyi de sağlıklı ürün derdinden kurtaracak denilerek uygulamaya konulan sözleşmeli üretim modeli maalesef üreticinin aleyhine dönmüştür.

Bunun son örneğini Manisa’lı salçalık domates üreticileri yaşamaktadır. 50 kuruş üzerinden sözleşme yapmalarına rağmen fabrikalar değişik gerekçelerle fiyatı 30 kuruşa kadar düşürmektedirler.

Buradaki sorun, sözleşmeyi daha çok aracılardan yapması, sözleşme nüshalarının çiftçiye ve Bakanlığınız il ve ilçe Müdürlüklerine verilmemesidir.

Çiftçi sözleşme şartlarını yerine getirmediğinde, firmalar yüklü tazminatlar almak için yasal yollara başvururken, firmalar sözleşme şartlarına uymadığında ya da taahhüt ettikleri fiyattan ürünü almadıklarında çiftçinin elinde bir belge olmadığından ve resmi kurumlara da bu belgeler teslim edilmediğinden çiftçi hakkını arayamamaktadır.

Mevzuatta olmasına rağmen uygulamada çiftçinin hakkını koruyacak bir sistem kurulamamıştır.

5488 sayılı Tarım Kanununda sözleşmeli tarımın özendirilmesi ve desteklenmesi hüküm altına alınarak 26 Nisan 2008 tarihinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından Sözleşmeli Üretim İle İlgili Usûl ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

İlgili yönetmelikte, “üretici ile alıcı bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen tüm bilgi ve hükümleri içeren bir sözleşme imzalar. Sözleşme, bir nüshası üreticide, bir nüshası alıcıda ve bir nüshası da Bakanlık il/ilçe müdürlüğünde kalacak şekilde 3 nüsha halinde düzenlenir” denilmesine rağmen Manisa’daki ilçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine bir tane bile sözleşme verilmediği bilgisine ulaştım.

Türkiye genelinde de durumun farklı olmadığı çiftçi örgütleri tarafından dile getirilmektedir. Sözleşmeli üretim modelinde çiftçiye koruyacak bir kontrol sisteminin kurulması, il ve ilçe

Tarım ve Orman Müdürlüklerine teslim edilmeyen sözleşmelerin geçersiz kılınması yönünde gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

Bunlara göre;

- 1- Türkiye genelinde 2019 ve 2020 yıllarında Bakanlığınız Tarım ve Orman İl ve İlçe Müdürlüklerine teslim edilen sözleşme miktarı sayısı nedir? Sözleşmelerin üretim miktarı ve parasal değeri toplamı ne kadardır? Bu sözleşmelerin illere göre dağılımı nedir? Bu miktar toplam sözleşmelerin % kaçını oluşturmaktadır?
- 2- Manisa genelinde 2019 ve 2020 yıllarında Bakanlığınız Tarım ve Orman İl ve İlçe Müdürlüklerine teslim edilen sözleşme miktarı sayısı nedir? Sözleşmelerin üretim miktarı ve parasal değeri toplamı ne kadardır? Bu sözleşmelerin ilçelere göre dağılımı nedir? Bu miktar toplam sözleşmelerin % kaçını oluşturmaktadır?
- 3- Sözleşmeli Üretim İle İlgili Usûl ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesi gereğince sözleşmelerin İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine teslim edilmemesi durumunda Bakanlığınızca adli ve idari yaptırımlar nedir?
- 4- Üç nüsha olarak düzenlenen sözleşme nüshalarının çiftçiye verilmemesi ve Bakanlığınız birimlerine teslim edilmemesi hususunda oluşan sıkıntıyı aşmak amacıyla hangi tedbirler alınacaktır?
- 5- Üretim sözleşmelerinin Bakanlığınız il ve ilçe Müdürlükleri veya ziraat odası başkanlıkları huzurunda, onların hakemliğinde imzalanması konusunda yasal bir düzenleme yapılması düşünülüyor mu?